

РЕШЕНИЕ

№ 199

гр. Пловдив, 03.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Васил Ст. Гатов

Членове: Милена Б. Рангелова
Елена Й. Захова

при участието на секретаря Мариана Н. Апостолова
в присъствието на прокурора Иван Г. Даскалов
като разглежда докладваното от Милена Б. Рангелова Въззивно наказателно дело от общ характер № 20235000600442 по описа за 2023 година

Производството е по реда на Глава 21-ва НПК.

Образувано е по въззивна жалба на частния обвинител Р. Ж. К. срещу присъда № 42/12.09.2023 г. по н.о.х.д. № 695/23 г. по описа на ОС-Стара Загора, с която подсъдимият М. Х. Г. е осъден, при условията на чл. 58а, ал. 1 НК, на пет години и четири месеца лишаване от свобода за престъпление по чл. 199, ал.1, т. 3 и т. 4 вр. чл.198, ал.1 вр. чл. 29, ал. 1 НК, и след групиране с предходни наказания е определено общо най-тежко наказание 5г. и 4м. лишаване от свобода, което да се изпълни при „строг“ първоначален режим. Присъдата съдържа произнасяне и за приложение нормата на чл. 25, ал. 2 НК, също и за вещественото доказателство.

Жалбата е своевременно депозирана. В нея е обосновано възражение за явна несправедливост на наказанието на подс. Г.. Твърди се, че бил подценен потенциалът на установените по делото отегчаващи обстоятелства. Поддържа се, че справедливото наказание лишаване от свобода е максималното, за налагането на което се настоява. В този смисъл е оформено искане за изменение на присъдата.

Пред първата инстанция частната обвинителка е претендирала срок на наказанието на Г. от 12 години (по-малък от фиксирания в жалбата максимален), следователно искането ѝ за увеличаване на наказанието подлежи на разглеждане до този предел – арг. от чл. 318,

ал. 4, изр. 2 НПК.

При пренията прокурорът от АП-Пловдив оформи становище за основателност на жалбата. Подчерта изобилието от отегчаващи обстоятелства, които според него обосновавали срок на наказанието лишаване от свобода малко над средния. В този смисъл поиска изменение на присъдата.

Жалбоподателката не се яви в с.з. и не участва в пренията. Депозира писмено становище, с което потвърди и допълнително обоснова претенцията си за завишаване срока на лишаването от свобода.

Защитникът на подсъдимия адв. Н. Г. се противопостави на искането за утежняване на санкционирането, като лаконично отбеляза, че присъдата е правилна и законосъобразна и следва да бъде потвърдена.

Подсъдимият се присъедини към искането за потвърждаване на присъдата, като обърна внимание на необходимостта да полага грижи за малкото си дете, на връщането на отнетите вещи и на своето критично отношение към стореното.

Апелативният съд, след като обсъди събраните доказателства, прецени доводите и съображенията на страните и провери служебно правилността на присъдата, прие жалбата за основателна:

Производството пред първата инстанция е протекло по реда на съкратеното съдебно следствие, в хипотезата на чл. 371, т. 2 НПК.

Въз основа на събраните на досъдебното производство гласни и писмени доказателствени материали, както и на експертизите (подробно изброени в първоинстанционните мотиви) СтОС е приел следната фактическа обстановка:

Подсъдимият М. Х. Г. е роден на 24.05.1983г. в град * и живее в същия град. Той е българин, български гражданин. Има начално образование. Не работи. Не е женен.

Осъждан е многократно, като и понастоящем изтърпява наказание лишаване от свобода в Затвора - *.

Видно от справката му за съдимост и бюлетините към нея, до 2007г. е търпял множество наказания лишаване от свобода, предимно за извършени (в периода от 2003г. до 2007г.) кражби и грабежи.

В периода от 19.12.2007г. до 03.02.2018г. е изтърпял общо най-тежко наказание 10 години лишаване от свобода, наложено след кумулиране на наказания лишаване от свобода за рецидивен грабеж и квалифицирано изнасилване.

По н.о.х.д. № 7/18г. по описа на ОС-Стара Загора за извършено в периода 29.07.-28.08.2017г. престъпление по чл. 199, ал. 1, т. 4 вр. чл. 198, ал. 1 вр. чл. 29, ал. 1, б. "а" и чл. 26, ал. 1 НК му е наложено наказание 4 години лишаване от свобода при първоначален „строг“ режим. Присъдата е влязла в сила на 11.04.2018г.

По н.о.х.д. № 737/2018г. по описа на РС-Стара Загора за извършено на 28.08.2017г. престъпление по чл.150, ал. 1 вр. чл.18, ал. 1 НК му е наложено наказание 4 години и 8

месеца лишаване от свобода при първоначален „строг“ режим, като е приспаднато времето, през което е бил с мярка за неотклонение „Задържане под стража“, считано от 13.09.2017г. Присъдата е влязла в сила на 19.04.2018г.

С определение по ч.н.д. № 1287/2018г. на РС-Стара Загора наказанията по горните две присъди са групирани и на осн.чл. 25 вр. чл. 23 от НК е определено едно общо най-тежко наказание 4 години и 8 месеца лишаване от свобода при първоначален „строг“ режим, което на основание чл.24 от НК е увеличено с 6 месеца. (вж. л. 55 от първоинст.дело).

Общото наказание 5г. и 2м. е изтърпяно в Затвора - * в периода 13.09.17г.-15.05.22г.

Следващото му осъждане е за извършено на 18.10.2022 г. престъпление по чл.196 ал.1 т. 1 вр.чл.194, ал. 1 вр.чл. 29, ал.1, б. “а“ НК, за което на 06.01.2023г. с определение за одобряване на споразумение по н.о.х.д. № 3516/2022 г. му е определено наказание една година лишаване от свобода.

Последното му осъждане е по н.о.х.д. № 526/2023 г. по описа на РС-Стара Загора за извършено на същата дата 18.10.2022 г. друго престъпление по чл.196 ал.1 т. 1, вр.чл.194 ал.1, вр.чл.29 ал.1 б“а“ от НК, за което с влязло в сила на 28.02.23г. определение по реда на Глава 29-та НПК му е определено наказание 1 година и 6 месеца лишаване от свобода.

С определение по н.о.х.д. № 3516/22г. по описа на РС-Стара Загора двете последно посочени наказания са кумулирани, като е определено едно общо най-тежко наказание 1г. и 6 месеца лишаване от свобода. Това наказание подс. Г. изтърпява понастоящем.

След като на 15.05.2022 г. бил освободен от Затвора-* не потърсил работа, поради което не разполагал с финансови средства. През м.юли 2022 г. се запознал със св. Р. И. и двамата заживели на семейни начала в дома на св. И. в град *. Тя му предложила да отидат на работа в *. Подсъдимият се съгласил и на 25.08.2022г. съжителите напуснали страната. На 10.09.2022г. се завърнали в * и се разделили.

В края на м. септември подс. Г. напуснал дома на св.И. и се преместил да живее при своята братовчедка св. Д. в град *. Тъй като продължавал да е без работа и пари, решил да продължи да върши имуществени престъпления.

На 03.10.2022 година, около 15:30 часа, пострадалата св. Р. Ж. К. се придвижвала към дома си през парк „*“, като вървяла на изток. На рамо носела дамска чанта. След като преминала по моста над река *, била застигната в гръб от подсъдимия. Той сграбчил тялото ѝ с ръце, стиснал врата и устата ѝ, наредил ѝ да не се обръща и да не го гледа, а да му даде пари. Тя започнала да се дърпа, но подсъдимият я стискал с ръце. Двамата се сборичкали. Г. хванал чантата на жената и я задърпал, като ѝ повтарял да му даде парите си. Докато се опитвала да се освободи, К. усетила силна болка в десния си глезен. Въпреки това успяла да се отскубне, но подсъдимият отново я нападнал, като ѝ хванал ръцете и я задърпал към себе си. Успял пак да я обърне с гръб към себе си, при което очилата ѝ паднали на земята. За да спечели време, тя му казала, че трябва да провери дали носи пари и бръкнала в чантата си, изваждайки портмонето си. В портмонето държала лична си карта, 2 бр.дебитни карти,

както и парична сума от 200 лева. Подсъдимият издърпал портмонето от ръката на пострадалата, след което я блъснал. Тя паднала на земята, а той избягал. К. се опитала да се изправи, но установила, че не може да стъпи на десния си крак. Веднага подала сигнал от мобилния си телефон на тел.112, след което подала и писмен сигнал за случилото се в РУ на МВР.

После потърсила медицинска помощ. Било установено счупване на малкия пищял на дясната подбедрица. К. била подложена на оперативно лечение – открито наместване на фрактурата с вътрешна фиксация, последвано от медикаментозно лечение. Възстановила се за 3-4 месеца.

Била назначена съдебномедицинска експертиза, която е окачила полученото от К. счупване на малкия пищял като трайно затрудняване движенията на долния десен крайник. Приела е, че това увреждане отговаря да е получено при боричкането с подсъдимия вследствие усукване на десния глезен.

Назначената на досъдебното производство стоково-оценъчна експертиза определя стойността на портмонето на К. на 15,60 лева.

Следователно отнетите вещи портмоне и парична сума от 200 лева общо възлизат на 215, 50 лева.

На 05.10.2022 г., в около 04:50 часа, пострадалата св. В. Г. Г., живуща в * квартал “”, отивала на работа. На рамо носела дамска раница, съдържаща несесер и необходими за работата й вещи - 4 бр.маркери от марката “Еддинг 750“, ножица за рязане на хартия и молив от марката “diamond.no 1000”. За да стигне до автобусната спирка, тя трябвало да пресече бул. “*” през подлеза. На стълбите видяла непознат й мъж. Това бил подс. М. Г., който вървял срещу нея. В момента, в който двамата се разминавали, той я хванал, запушил с ръка устата й и й наредил да му даде парите си. Г. започнала да се съпротивлява, като се дърпала и викала за помощ, но подсъдимият успял да надделее и да измъкне раницата й. След това побягнал. Докато тичал, ровел из раницата. Извадил несесера и го отнесъл, а раницата захвърлил. Пострадалата видяла това, отишла и прибрала раницата си. После се оплакала в полицията.

Назначената на досъдебното производство стоково-оценъчна експертиза определя стойността на отнетите от Г. вещи: дамска раница от плат - 32,33 лева, несесер - 6,80 лева, 4 бр.маркери “Еддинг 750“ - 32,36 лв., ножица за рязане на хартия - 3,60 лв. и молив “diamond.no 1000”- 3,71 лв. Общата им стойност възлиза на 78, 80 лева.

В резултат на проведени оперативно - издирвателни мероприятия подс. Г. бил установен като извършител на горните деяния.

Пострадалите, които успели да възприемат външния му вид при боричкането с него и при отдалечаването му след това, го разпознали като своя нападател (вж. приложените по ДП протоколи за разпознаване от 20.10.2022г.).

В хода на първоинстанционното производство подсъдимият възстановил причинените имуществени вреди и на двете пострадали (вж. разписките на л. 68 и 69 от

първоинст.дело).

*

Изложените фактически констатации, които са залегнали и в обвинителния акт, са базирани на досъдебните доказателствени материали, събрани по реда и със средствата, предвидени в НПК.

Не се констатира и игнориране на доказателства или преиначаване на тяхното съдържание, нито използване на информация, която не е събрана по съответния ред. Подобни твърдения страните във въззивното производство и не правят.

При своите два досъдебни разпита Г. е отрекъл извършването на деянията, като първоначално е твърдял, че на инкриминираните дати не бил в *, а впоследствие – че не бил в гр. *. Неговите твърдения са били опровергани от справката за задграничните му пътувания и показанията на братовчедката, която го приютила – св. Д., преценени ведно с кредитируемите показания на двете пострадали и извършеното от тях разпознаване. Тази доказателствена съвкупност подкрепя стореното във връзка с избраната диференцирана процедура по чл. 371, т. 2 НПК признание от страна на подсъдимия на инкриминираната фактология.

**

С оглед изложените изводи по фактите материалноправното окачествяване на извършените деяния е коректно.

Окръжният съд е бил прав да приеме, че подсъдимият е осъществил от обективна и субективна страна състава на престъплението по чл. 199, ал.1, т. 3 и т. 4 вр. чл. 198, ал.1 вр. чл. 29, ал. 1, б. „а“ вр. чл. 26, ал. 1 НК. Изложените съображения относно отделните съставомерни признаци (основни и квалифициращи) се споделят напълно, така че не се нуждаят от преповтаряне, още повече че не се и оспорват.

Само ще бъде обобщено, че по-тежко наказуемият състав по т. 3 на ал. 1 на чл. 199 НК се обосновава от ясната и категорична причинна връзка между нападението от страна на дееца и причинената на пострадалата К. средна телесна повреда.

За обосноваване на претендираната квалификация във връзка с чл. 29, ал. 1, б. „а“ НК прокурорът се е позовал на осъждането на Г. по н.о.х.д. № 737/18г. по описа на РС-Стара Загора, което е за тежко умишлено престъпление (блудство) и е наказано с лишаване от свобода за срок повече от една година (4г. и 8м.), и на осъждането му по н.о.х.д. № 7/18г. на СтОС, което също е за тежко умишлено престъпление (грабеж) и също е наказано с лишаване от свобода над една година (4 години). Налице е и отрицателната предпоставка по чл. 30, ал. 1 НК, доколкото от изтърпяване на общото наказание 5г. и 2м, определено след кумулиране на споменатите наказания, до извършването на настоящите престъпления са изминали по-малко от пет години. СтОС е бил прав да сподели обвинителната постановка и в тази ѝ част.

Правилно е възприета и предложената квалификация във връзка с чл. 26, ал. 1 НК,

доколкото са налице всички материалноправни предпоставки за третиране на грабежа, от който е пострадала Р. К., и на грабежа, от който е пострадала В. Г., като едно продължавано престъпление.

Правилно е приета и умишлената форма на вина.

Както беше отбелязано, единственото оплакване на жалбоподателката Р. К. е относно срока на наказанието лишаване от свобода.

Въззивният съд съчета оплакването за основателно.

Решаващата инстанция не е оценила коректно сумарното смекчаващо-отегчаващо действие на доказаните по делото индивидуализиращи обстоятелства и в резултат на това не е направила оптималния санкционен избор.

Открити са голяма част от отегчаващите обстоятелства.

Едно от главните обстоятелства с отегчаващ потенциал – това са многобройните предходни осъждания на подсъдимия, които не влияят на квалификацията. Съдебното му минало включва толкова много имуществени престъпления, при това рецидивни, че е очевидна своеобразната му специализация в подобни посегателства. СтОС е отчетел това обстоятелство.

Отделно обстоятелство с отегчаващи свойства – това е реализираната форма на множество престъпления, както и СтОС е приел.

Сериозно отегчаващо обстоятелство, което първата инстанция не е съобщила, се явява свръхизпълнението на предпоставките за окачествяване на грабежа като опасен рецидив, доколкото приложимата хипотеза на б. “а” се определя от две осъждания, всяко от които е способно самостоятелно да я обоснове, при това срокът на всяко от наложените наказания лишаване от свобода доста надхвърля съставомерния праг от една година лишаване от свобода.

Първостепенният съд е пропуснал да вземе предвид завишаването на степента на обществена опасност на престъплението от реализираните два самостоятелни по-тежко наказуеми състави (по т.3 и по т.4 на ал. 1 на чл. 199 НК).

Обстоятелство със значение за отегчаване на наказанието, което също е останало извън преценката на решаващата инстанция, е времето на реализиране на престъплението: само пет месеца след изтърпяване на предходно наказание лишаване от свобода.

Коментираните обстоятелства имат голяма отегчаваща способност, доколкото показват развити престъпен навик и неустрашимост, за изкореняването на които е необходимо по-сериозно наказателноправно въздействие. Оказва се, че над 10-годишният престой на подсъдимия в пенитенциарно заведение е нямал необходимото поправително-превъзпитателно и принудително-възпиращо въздействие.

Като смекчаващи обстоятелства правилно са взети предвид ниската стойност на отнетите вещи, възстановяването на тяхната стойност и изложеното от подсъдимия

съжаление за извършеното. Следва да се добави и необходимостта да полага грижи за току що родено дете.

Споделимо е възражението на жалбоподателката, че не е било коректно в качеството на смекчаващо обстоятелство да бъде взето предвид тежкото материално положение на дееца, доколкото той сам е допринесъл за това положение. Г. е работоспособен и дори сам не твърди да има някаква пречка да се издържа с полагане на труд.

СтОС е видял смекчаващо обстоятелство в употребената от Г. принуда, която е окачествил като „неособено агресивна“, а що се отнася до телесното увреждане на К., е посочил, че тя била допринесла (със своята съпротива) за причиняването му. Да се смекчи наказанието чрез отчитане на подобно „обстоятелство“, бездруго означава да се приеме, че пострадалата е имала „задължение“ да се подчини на принудата. Водещ до подобен абсурден извод, приложеният подход е явно неоснователен. Всъщност принудата по отношение и на едната, и на другата пострадала разкрива отегчаващи свойства, защото прилаганата от дееца сила се е отличавала с упоритост, като и в единия, и в другия случай той е **увеличавал** усилията си, за да преодолее съпротивата на двете жени.

Като анализира посочените отчетени и неотчетени от първата инстанция индивидуализиращи обстоятелства, ПАС не възприе нейното виждане за превес на смекчаващите обстоятелства. Всъщност обстоятелствата с обратен знак отчетливо превалират и сочат, че справедливото наказание лишаване от свобода е със срок над средния. Според ПАС силата, значението и взаимодействието на действително установените смекчаващи и отегчаващи обстоятелства обосновават 11 години лишаване от свобода. Избраният срок отговаря на завишената степен на обществена опасност на осъщественото скоро след изтърпяване на предходно наказание за друг рецидивен грабеж и за изнасилване продължавано престъпление и на също така завишената степен на обществена опасност на дееца, който, така да се каже, е в постоянна престъпна готовност за престъпления против собствеността, от една страна, а от друга страна, на ниската стойност на отнетите вещи, която е и възстановена. По-голяма снизходителност или утежняване на наказанието биха компрометирали изпълнението на изискването по чл. 35, ал. 3 НК, а с това и постигането на целите по чл. 36 НК.

Не са налице условията за налагане на наказанието конфискация, както правилно е отбелязала първата инстанция.

След приложение на редукцията по реда на чл. 58а, ал. 1 НК окончателното наказание, подлежащо на изпълнение, е 7 години и 4 месеца лишаване от свобода.

Правилно е решението да се групират наложеното по настоящото дело наказание с наказанията по н.о.х.д. № 3516/23г. на РС-Стара Загора и по н.о.х.д. № 526/23г. на РС-Стара Загора, доколкото са извършени преди някой от крайните съдебни актове по всяко от трите дела да е влязъл в сила. Във връзка с увеличаване на наказанието по настоящото дело следва да се увеличи и определеното след извършеното групиране общо най-тежко наказание лишаване от свобода – от определения от първата инстанция срок 5г. и 4 м. на определения

от настоящата инстанция срок 7 години и 4 месеца. Споделя се мнението на окръжния съд, че не са налице предпоставките по чл. 24 НК. Очевидно е, че лишаване от свобода за срок от 7г. и 4 м. ще е достатъчно за постигане на необходимия поправително-превъзпитателен и принудително-възспиращ ефект на наказанието.

Коректни и подлежащи на потвърждаване са решенията относно приложението на разпоредбата на чл. 25, ал. 2 НК и на чл. 57, ал. 1, т. 2, б. "а" от ЗИНЗС, както и за разносните и вещественото доказателство. Те не се и атакуват пред въззивната инстанция.

При цялостната служебна проверка на присъдата съдът в настоящия състав не откри основания за нейната отмяна или други основания за изменение.

Ето защо и на основание **чл. 334, т. 3 вр. чл. 337, ал. 2, т. 1 НПК** Пловдивският апелативен съд

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ присъдата № 42/12.09.2023 г. по н. о. х. д. № 695/23 г. по описа на Старозагорския окръжен съд, като

- **УВЕЛИЧАВА** наложеното на подсъдимия М. Х. Г. наказание лишаване от свобода от 5 години и 4 месеца на **СЕДЕМ ГОДИНИ И ЧЕТИРИ МЕСЕЦА**.

- **УВЕЛИЧАВА** определеното на подсъдимия М. Х. Г. след групиране на наказанието по настоящото дело с наказанията по н.о.х.д. № 3516/22г. на СтРС и по н.о.х.д. № 526/23г. на СтРС общо най-тежко наказание лишаване от свобода от 5 години и 4 месеца на **СЕДЕМ ГОДИНИ И ЧЕТИРИ МЕСЕЦА**.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата ѝ част.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване и протест в 15-дн.срок от съобщението до страните за неговото изготвяне пред ВКС на РБ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____